

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Justis- og beredskapsministeren

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
20/3612 - MAB

Dato
05.08.2020

Svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr 2180 fra stortingsrepresentant Kari Henriksen

Spørsmål:

Hvordan er utviklingen de siste årene, når det gjelder anmeldelser og domfellelser hva gjelder hatefulle ytringer i saker om etnisitet, kjønn, tro og seksuell legning?

Svar:

Politidirektoratets årlige STRASAK-rapporter gir oversikt over anmeldt kriminalitet og politiets straffesaksbehandling. Rapportene er offentlig tilgjengelig på politiets nettsider. I de senere år har rapportene hatt et eget kapittel om utviklingen innen hatkriminalitet. Hatefulle ytringer, som det vises til i spørsmålet, er én av flere typer hatkriminalitet.

Hatkriminalitet defineres her som lovbrudd som helt eller delvis er motivert av negative holdninger til faktisk eller oppfattet etnisitet, religion, homofil orientering og/eller nedsatt funksjonsevne. Hatkriminalitet er ikke avgrenset til bestemte straffebud i straffeloven §§ 185 og 186, men kan omfatte alle typer straffbare forhold i de tilfellene der straffeloven § 77 bokstav i kan komme til anvendelse og begrunne en skjerpet straffereaksjon.

I STRASAK-rapporten for 2019 gis en oversikt over antall anmeldelser av hatkriminalitet i perioden 2015–2019, fordelt på hatmotiv, i tabell 8.4 på side 44 (gjengitt under). Her fremkommer at det har vært en økning i antall anmeldelser innenfor samtlige hatmotiv i perioden. Merk at antisemittisme ble inkludert som eget hatmotiv i april 2018.

Hatmotiv	2015	2016	2017	2018	2019	Prosent endring 2018-19	Prosent endring 2015-19
Rase/etnisk tilhørighet	235	348	373	455	533	17,1 %	126,8 %
Religion	79	97	120	112	144	28,6 %	82,3 %
Seksuell legning	58	63	83	92	122	32,6 %	110,3 %
Nedsatt funksjonsevne*	4	7	18	24	34	41,7 %	750,0 %
Annet**	2	3	1	1	2	100,0 %	0,0 %
Antisemitisme***				15	19	26,7 %	-

Rapporten gir også en oversikt over anmeldelser fordelt på *kriminalitetstype*. I tabell 8.3 på side 43 fremkommer det at antall anmeldelser av hatefulle ytringer har økt fra 254 i 2018 til 308 i 2019.

Rapporten viser videre til at det i 2019 i alt var 75 rettskraftige reaksjoner for brudd på straffeloven §§ 185 og 186. Dette inkluderer ikke andre saker hvor anmeldelsen ut fra antatt motiv blir særskilt merket som hatkriminalitet i politiets register. Av de 75 rettskraftige reaksjonene var 15 forelegg, åtte påtaleunndatelse, åtte overføring til konfliktråd og 44 dommer. I tillegg ble det avsagt seks frifinnende dommer.

STRASAK-rapporten 2018 viser at det i 2018 i alt var 60 rettskraftige reaksjoner for brudd på straffeloven §§ 185 og 186. Av disse var 13 forelegg, fire overføring til konfliktråd, 37 domfellelser, to prosessøkonomiske påtaleavgjørelser og fire påtaleavgjørelser med prøvetid, hvorav to med særvilkår.

Med hilsen

Monica Mæland